

Jako ostatni z prelegentów zabrał głos ks. prof. dr hab. Włodzimierz Broński (KUL), który wygłosił referat na temat: „Moment zawarcia małżeństwa cywilnego w formie wyznaniowej w odczuciu społecznym”. Na podstawie przeprowadzonych badań na grupie kilkudziesięciu nupturientów z kilkunastu polskich diecezji Kościoła rzymskokatolickiego, zaprezentował tezę o niedostatecznym wywiązywaniu się przez proboszczów z obowiązku precyzyjnego informowania nupturientów o cywilnych skutkach małżeństwa zawieranego w Kościele i informacji o samym momencie zawarcia małżeństwa cywilnego w formie wyznaniowej.

Po każdej części obrad podejmowana była żywa dyskusja. Stawiane pytania odnoszące się do przedstawionych referatów i odpowiedzi udzielone przez prelegentów pozwalały rozwiązać pojawiające się wątpliwości interpretacyjne, a także uzyskać propozycję wielu nowych rozwiązań w postaci postulatów de lege ferenda. Ten wymiar praktyczny, a nie jedynie teoretyczny podjętych zagadnień podkreślała obecność dyrektora Departamentu Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych MSWiA pana Józefa Różańskiego. Należy mieć nadzieję, że w najbliższej przyszłości propozycje znajdą zastosowanie w rozwiązaniach przyjętych przez ustawodawcę.

Bartłomiej Pieron

Seminarium naukowe pt. „Zasady opodatkowania przychodów osób duchownych”, Lublin 31 maja 2010 r.

Z inicjatywy Katedry Prawa Wyznaniowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II dnia 31 maja 2010 r. odbyło się otwarte seminarium naukowe pt.: „Zasady opodatkowania przychodów osób duchownych”. Idea zorganizowania seminarium w otwartej formie oraz podjęcie powyższego tematu stanowiło próbę udzielenia odpowiedzi na pojawiające się kontrowersje i wątpliwości związane z problematyką opodatkowania przychodów osób duchownych. Całość seminarium została podzielona na dwie części. W pierwszej z nich zaprezentowano referaty o charakterze wprowadzającym. Ukazano w nich powszechność i zasad-

ność istnienia zobowiązania podatkowego nakładanego na osoby duchowne, które osiągają przychody z działalności o charakterze duszpasterskim. Poszczególne wystąpienia stanowiły podstawę do przeprowadzenia dyskusji, która przewidziana była w drugiej części seminarium.

Seminarium naukowemu przewodniczył ks. prof. dr hab. Piotr Stanisław, kierownik Katedry Prawa Wyznaniowego. Powitał uczestników seminarium i przybyłych gości oraz wprowadził wszystkich w problematykę spotkania. Następnie oddał głos dr. Piotrowi Pomorskiemu, który przedstawił temat: „Ogólne zasady opodatkowania osób duchownych w świetle ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych”. Zwrócił uwagę, że mimo istnienia już od 20 lat nowoczesnego systemu podatkowego w przepisach prawa podatkowego nie istnieje klarowna definicja osoby duchownej, nie jest jasno określona sama działalność duszpasterska, jej specyfika, którą niezmiernie trudno sklasyfikować pod kątem podatkowym. Zgodnie z zasadami ustalonymi w konstytucji na każdym spoczywa obowiązek ponoszenia ciężarów publicznych, w tym podatków. Tym samym obowiązek ten spoczywa również na osobach duchownych, które osiągają przychody z działalności o charakterze duszpasterskim. Na podstawie obowiązujących przepisów każdy z duchownych może wybrać jedną z dwóch możliwych form opodatkowania tego źródła przychodów: zgodnie z zasadami ogólnymi lub w formie uproszczonej na zasadzie ryczałtu. Autor, przedstawiając ogólną formę opodatkowania, zwrócił uwagę na jej pozytywne i negatywne cechy, wśród których między innymi wymienił konieczność znajomości podstawowych przepisów podatkowych, przepisów rachunkowych, czy także wypełniania szeregu obowiązków technicznych. Jednym z nich jest obligatoryjność precyzyjnego prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów, na podstawie której określa się osiągnięty dochód. Obliczenie zobowiązania podatkowego w dalszej kolejności następuje zgodnie z powszechnie obowiązującymi zasadami umożliwiającymi skorzystanie z ulg i odliczeń, które przy wyborze tej formy przysługują również duchownemu.

„Zryczałtowana forma opodatkowania przychodów osób duchownych” to temat referatu przedstawionego przez ks. mgr lic. Bartłomieja Pierona. Autor wpiery przedstawił genezę przepisów dotyczących ryczałtu, które po uchwaleniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej od listopada 1998 r. zostały ujęte w formie ustawy. W dalszej kolejności przybliżone zostały

przesłanki wyboru ryczałtowych form opodatkowania. Ryczałt podatkowy nie jest formą ulgowego opodatkowania, jest prawem, jakie przysługuje niektórym podatnikom, w tym osobom duchownym. Cechuje go pewność, oraz w sposób praktyczny wypełnia on zasadę prostoty i taniaści. Sumaryczne przedstawienie obowiązujących przepisów wzbogacone było orzecznictwem rozjaśniającym pojawiające się wątpliwości, a także wskazaniem niespójności i niekonsekwencji przepisów wprowadzonych przez ustawodawcę. Wśród postulatów *de lege ferenda* kierowanych do ustawodawcy autor przede wszystkim wskazał na konieczność uaktualnienia terminów zawartych w przepisach podatkowych, a odnoszących się do opodatkowania przychodów osób duchownych. Jednym z postulatów jest również wprowadzenie możliwości przekazania przez osoby duchowne 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego. Bowiem wpłata 1% nie jest żadną ulgą, a prawem do dysponowania przez podatnika częścią wpłaconego podatku.

Z kolei mgr Anna Sum, kierownik Działu Zryczałtowanych Form Opodatkowania Pierwszego Urzędu Skarbowego w Lublinie, w swoim wystąpieniu pt.: „Opodatkowanie osób duchownych – zagadnienia praktyczne” z punktu widzenia praktyka wskazała na problemy, z którymi spotykają się zarówno urzędnicy pracujący w urzędach skarbowych, jak i sami podatnicy. Podkreśliła obowiązek terminowego zawiadomienia przez duchownych o podjęciu funkcji duszpasterskich, zachodzących zmianach w obejmowaniu nowych stanowisk, czy też podawania informacji o zakończeniu pełnienia określonej funkcji. Zwróciła również uwagę na jeden z aspektów formalnych polegający na osobistym podpisywaniu składanych informacji, oświadczeń i deklaracji przez podatników.

Drugą część seminarium zdominowała dyskusja, w trakcie której ze zrozumiałych względów znaczna część pytań skierowana była do zaproszonego eksperta – mgr Anny Sum. W niezwykle kompetentny sposób, opierając się na doświadczeniu praktycznym, odniosła się do podnoszonych pytań i wątpliwości. Należy podkreślić fakt, że idea zorganizowania seminarium w powyższej formie spotkała się z żywym zainteresowaniem, o czym świadczyła liczna obecność słuchaczy. Wyrażono również nadzieję, że przeprowadzenie seminarium w tej formie może zapoczątkować cykl spotkań, w trakcie których podejmowana będzie równie ciekawa i aktualna tematyka.

Bartłomiej Pieron